

A person in a dark coat is walking away from the viewer down a misty, snow-covered path in a forest. The path leads towards a small stone cabin in the distance. The atmosphere is dark and mysterious.

ANTON BREKKE, PŘÍPAD SEDMÝ

JAN- ERIK FJELL

ŠEDÁ ZÓNA

Jan-Erik Fjell

Šedá zóna

Kriminální román

© Jan-Erik Fjell, 2020 by Agreement with Grand Agency

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Ivana Voráčková, 2025

Cover © Alette Bertelsen / Aletteb.dk, 2025

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2025

ISBN 978-80-277-4057-4

Jan-Erik Fjell

Šedá zóna

Kriminální román

přeložila Ivana Voráčková

Část I

Kapitola 1

Pátek 7. září

ASLAK RØD SE ZASTAVIL před vchodem do jediného obchodu v celé vesnici. Bylo půl druhé. Zapálil si. Vdechl kouř a sledoval, jak proti sobě po modré obloze plují dva mraky. Přijelo nějaké auto a zaparkovalo. Vystoupila řidička, žena, která vypadala staře, kam až jeho paměť sahala, a pomalu zamířila ke vchodovým dveřím. Opírala se přitom o hůl. Když Aslaka mýjela, letmo ho pozdravila. Jakmile se dveře odsunuly do stran, aby ji vpustily dovnitř, zaslechl něco říkat Glenna za kasou a mladíka, který si balil nákup, jak se ze slušnosti směje.

Aslak Rød pozoroval žhavý konec cigarety.

Glennovy špatné vtipy poslouchal od první chvíle, kdy tu Glenn před více než dvaceti lety začal pracovat. A bylo to vlastně fajn – dokud tam byli jen oni dva. A jasně, stávalo se, že trefil hřebík na hlavičku. Problém spočíval v tom, že Glenn nikdy nevěděl, když už to přestává být vtipné. Nedomákal poznat, kdy by toho měl prostě nechat. Sázel zkrátka jeden nevhodný vtip za druhým, zatímco zákazníci vykládali zboží na pás, platili, ukládali nákup do tašek a při odchodu obraceli oči v sloup, přesně jako to teď dělal Aslak.

Podíval se k hlavní silnici mezi obchodem a benzínkou. Dal si další kolečko po parkovišti a přitom dál kouřil. Dlouho

se díval na řidiče v helmě, který na protější straně silnice tankoval motorku.

Dveře se opět otevřely. Zákazník, co se tak slušně smál, vyšel ven. Popřál Aslaku Rødovi hezký víkend a s igelitkou v každé ruce vykročil k autu.

„Nápodobně,“ odpověděl obchodník a odklepl popel z cigarety. „Pozdravujte doma.“

Dokouřil. Típl cigaretu o zem a vrátil se dovnitř. Zastavil se u kasy, za kterou seděl Glenn. Slyšel, jak chladicí box s mléčnými výrobky zavrzal, když ho někdo na druhém konci obchodu otevřel.

„Potřebuje namazat,“ poznamenal Glenn, odšrouboval víčko lahve s limonádou a přiložil tučné rty k hrdlu.

„Tak proč to teda nenamažeš, Glenne?“

Místo odpovědi si Glenn dvakrát krátce lokl. Stolní větrák, který si postavil hned vedle sebe, běžel naplno, ale moc velký efekt to nemělo. Čelo se mu lesklo. V podpaží mu narostla viditelná velká mokrá kola, k tomu měl pod každým prsem tlustou čáru od potu. Nezáleželo na tom, jestli je dvacet nad nulou nebo dvacet pod nulou. Glenn se prostě pořád potil.

„Něco nového z ústředí?“ zeptal se Glenn a zašrouboval lahev. „Ohledně toho tvého návrhu?“

Když předchozí majitel obchodu odcházel do důchodu a životní dílo předchozích tří generací prodal obchodnímu řetězci, Aslaka Røda ani nenapadlo, že by se situace mohla nějak výrazně změnit. Mýlil se. Vedení řetězce zrušilo pult s čerstvými výrobky. To bylo vlastně první, k čemu došlo. Tam, kde v roce 1984 jako právě vyučený krájel prvotřídní šunky a salámy, teď stály tři chladicí boxy s vakuovanými potravinami. Přál si sice pracovat v uzeninách dole v Haldenu, jenže když se ho zeptali, jestli místo toho nechce vést nový obchod pod Aremarkem, ve své hlouposti nabídku přijal.

A teď už bylo pozdě. Kdo by zaměstnal chlapa dlouho po padesátce? Nikdo. Před čtrnácti dny ale dostal takový nápad, nadhodil to Glennovi a Emily a oba to přijali pozitivně. Následujícího dne poslal mail na ústředí v Oslu, psal v něm, že by chtěl v obchodě založit oddělení s čerstvými uzeninami a masem. Ne tak velký jako ten předchozí, to by ho pak nezvládl obsluhovat sám, a na víc zaměstnanců nebyly finance, jen takový malý kouteček. Skromný koutek, kde by mohl dělat to, co mu šlo nejlíp: krájet parádní čerstvé maso.

„Nic, ale včera dopoledne jsem jim poslal další mail. Přidal jsem tam pár nákresů, jak bych si to asi představoval. Jen abych ukázal, že to myslím vážně.“

„Dobrý nápad,“ uznal Glenn. „Co budeš dělat, když to zamítnou?“

„Zastřelím se.“

Glenn se rozesmál, až se mu břicho i tváře roztřásl.

„No tak, co budeš dělat?“

„Tak to prostě zamítnou. S tím nic nenadělám, ale vidím to slibně. Přiložil jsem i čísla z doby, kdy jsem tu čerstvé uzení měl, a požádal je, ať si je porovnají s obratem v posledních letech. Pokud ti lemplové chápou, že je rozdíl mezi plusem a minusem, dojde jim, že v kvalitním masu a pořádných službách se pořád točí dost peněz.“

Glenn znova sáhl po limonádě. Odšrouboval víčko a řekl:

„Víš, jak dopadl hasič u zkoušky?“

„Ne,“ povzdechl si Aslak Rød.

„Vyhořel.“

Aslak Rød otráveně zakroutil hlavou, zamířil mezi regály a za sebou slyšel Glennův smích.

„Už to mimochodem vyšlo,“ zavolal za ním Glenn.

„A co?“ zeptal se Aslak Rød a narovnal v regálu pár sáčků s instantním jídlem.

„Ten podcast, kde se mnou dělali rozhovor, přece.“

Glenn zvedl mobilní telefon.

„Poslali mi ho mailem, abych si ho mohl poslechnout, než to v pondělí pustí do éteru. Věděl jsi, že to každý týden poslouchá sto padesát tisíc lidí?“ Glenn ukázal sám na sebe a rozzářil se. „Z tohohle chlapa teď bude celebrita!“

Aslak Rød nakráčel zpátky ke kasám.

„Tak mi to pusť.“

Glenn mu podal mobil. Byl umaštěný.

„Ty už ses zase ládoval chipsy?“ zeptal se Aslak Rød.

„Jo. Jen ťukni na tu přílohu.“

„Nejsem blbej, Glenne,“ odsekl Aslak Rød a vyrazil pryč.

„Nechceš si půjčit i sluchátka?“

„Ne.“

V místnosti pro personál položil telefon na stůl a ťukl na zvukový soubor. Zadíval se na stěnu, na které visely jeho nože. Nože, které dostal darem od otce, když získal výuční list. Teď už mu kromě nich nic nepřipomínalo, kdo vlastně je.

„Posloucháte Krimicast,“ oznámil slavnostně hlas ve znělce na pozadí jednoduchých kytarových akordů.

Aslak Rød přešel k lednici a vytáhl z ní krabici mléka.

„Přímo naproti mně teď sedí hladce oholený muž s vážnou tváří.“ Hlas zněl seriózně a zřetelně. „Má hnědé oči. Prošedivělé krátké vlasy. Široká ramena. Při pohledu na něj je těžké si představit, že žil život, v němž bylo násilí, vraždy a vážné zločiny stejně běžné, jako když si my, obyčejní lidé, dáme chleba se salámem. A vy se teď spolu s mou maličkostí lépe seznámíte s mužem, který je celou řadu let vlajkovou lodí norské kriminální policie. Moje jméno je Kristian Bolstad.“

Ozvaly se stejné kytarové akordy. Aslak Rød se napil z krabice a slabě krknul.

„Bývalý policista a vyšetřovatel z oddělení vražd Harald Uteng – tisíceré díky, že jste k nám konečně zavítal.“

„Nápodobně.“

„Abyste rozuměli, vážení posluchači: pana Utenga jsem se sem pokoušel dostat už dávno. Po čtvrtém odmítnutí jsem to vzdal, ale před několika měsíci mi zničehonic zavolal a ptal se, jestli můj zájem stále trvá. K tomu se ovšem vrátíme až později. Nejprve něco málo o vás, Haralde. Sedmačtyřicet let u policie, čtyřicet z toho u Kriposu.“

„No ano,“ řekl Harald Uteng. „V posledních letech už jsem podle definice policista nebyl, ale na úřadě jsem pracoval pořád.“

„Musel jste totiž skončit, když vám bylo padesát sedm, že?“

„Tak už to v některých zaměstnáních chodí, že člověk může už v sedmapadesáti do důchodu. Mimo jiné to tak je i u policie. Já ale požádal zaměstnavatele o odklad, a protože jsem pořád splňoval požadavky na svou pozici, schválili mi ho. Když mi bylo dvašedesát, další prodloužení už nebylo možné.“

„Ale do důchodu se vám nechtělo?“

„To už jsem si popravdě myslel, že jsem na to zralý. Když jsem u policie začínal, bylo mi teprve dvacet. V té době to nechodilo tak jako dneska. Stačilo, když měl člověk v pořádku papíry, například z vojny. Chvíli jsem dělal na pořádkovém oddělení v Oslu, pak jsem se přihlásil k mordpartě u kriminální policie – kterou dnes všichni známe jako Kripos.“

„Po tolika letech vyšetřování by se zdálo, že už jste toho měl plné zuby, ne?“

„To ano, ale jakmile jsem naposled vyšel ze dveří centrály Kriposu, připadal jsem si jako malý kluk na začátku letních prázdnin, kterého zapomněli doma, zatímco ostatní

děti odjely na tábor. Najednou bylo všude prázdnno. Koniec. Tečka. Připadal jsem si prostě strašně osamělý. Čekalo mě už jen nekonečné volno. Všechno, co jsem znal, bylo pryč.“

Aslak Rød se znova napil, vrátil krabici do lednice a otřel si ústa hřbetem ruky.

„A tak jste se stal odborným vedoucím na Policejní akademii a pracoval mimo jiné na vzdělávání policistů, kteří se měli stát vyšetřovateli vražd. Tam jste byl až do svých sedmašedesátých narozenin, což bylo zhruba před šesti měsíci. Museli vás ven vynést?“

„Daleko k tomu neměli,“ zasmál se Harald Uteng. „Teď už pár měsíců uteklo, ale pořád mi připadá zvláštní vstávat a nemít co na práci.“

Aslak Rød sundal ze zdi nejmenší z pěti řeznických nožů, posadil se a palcem přitom přejížděl přes ostří.

„Říkal jste, že jste se cítil osamělý – když jste skončil. To jste neměl žádnou rodinu, která by nedočkavě čekala, až s vámi bude moct trávit víc času?“

„Ne,“ odpověděl rychle Uteng. „Byl jsem ženatý, ale... Jako vyšetřovatel na oddělení vražd člověk nemá pracovní dobu jako ostatní lidé – a v práci je stejně pořád. Nikdy nepřestane přemýšlet. Nikdy se nepřestane za něčím hnát. Když přijde víkend a člověk sedí s manželkou a měl by odpočívat... Dokud jsem měl otevřený případ, nikdy jsem to nedokázal. Je to trochu jako v té písničce... *You can check out any time you like, but you can never leave.*“

„The Eagles,“ řekl Kristian Bolstad. „Hotel California“.

„Takže ji chápu. Ani já bych sám se sebou nevydržel.“

„Za poslední čtyři desetiletí jste vyšetřoval několik ostře sledovaných vražd, ale za celou tu dobu jste poskytl jeden jediný rozhovor, pokud se tomu tak vůbec dá říkat. Proč?“

„Pravda je taková, že jsem nemohl poskytovat rozhovor, ve kterém by moje slova nebyla předem schválena. Trochu moc jsem si pouštěl pusy na špacír. Tak jsem radši mlčel a nechal to na tiskové mluvčí Kriposu.“

Z reproduktorů mobilu se ozvalo šustění papírů.

„V ruce teď držím vydání novin *VG* z 5. října 1989. Na titulní stránce je Haraldova fotografie a jeho slova: *Jsem rád, že k práci policie nepatří i soudcovská paruka a kladívko.*“ Nastalo krátké ticho. „Vy teď přikyvujete, Haralde, ale co jste tou větou tehdy *skutečně* myslel?“

„Dělal jsem za ta léta na celé řadě různých případů, a někdy se sám sebe zeptáte: zaslouží si to ten člověk vůbec?“

„Mluvíte teď o pachatelích?“ ujasňoval si Kristian Bolstad.

„Ano. Někdy do hry vstupuje řada různých faktorů.“

„Mohl byste uvést nějaký příklad?“

„Není žádné tajemství, se kterým případem ten citát souvisel,“ odpověděl Harald Uteng. „Stál jsem si za tím v osmdesátém devátém a budu si za tím stát až do smrti.“

„Povíte našim posluchačům, o co se jednalo?“

Aslak Rød sledoval svůj odraz v lesklé oceli nože. Dveře do místnosti pro zaměstnance se otevřely. Glenn vyplňoval skoro celý dveřní otvor. Aslak přehrávání zastavil.

„Tak co, už mluvili o mně?“ vyzvídal Glenn.

Aslak se nadechl a zprudka vydechl.

„Ne.“

„A je to aspoň dobrý?“

Aslak Rød se naklonil nad obrazovku.

„Slyšel jsem z toho zatím čtyři minuty a čtyřicet šest vteřin.“

„Aha.“

„Hele, Glenne.“ Aslak pomalu přesunul pohled k tělu ve dveřích. „Ty jsi někoho zaměstnal bez mého vědomí?“

„Jak to myslíš?“

„Ty jsi dal někomu práci v tomhle obchodě a mě o tom neinformoval?“

„Cože?“ Glenn se nervózně zasmál. „Ne?“

„Takže si teď zákazníci můžou volně posloužit vším, co je v krámě? No, vzhledem k tomu, že ty teď stojíš tady – a ne sedíš za kasou.“

„Jo tak. Takhle je to.“ Další nervózní smích. „Tak já se tam zase vrátím.“

Glenn se odvalil a zavřel za sebou dveře. Aslak podcast zase pustil.

„Jeden otec se vrátil domů a našel na podlaze v obýváku svoji jedenáctiletou dceru, znásilněnou a zmlácenou,“ pokračoval Harald Uteng. „Sotva žila. Někdo ji ztloukl k nepoznání. Když čekali na záchranku, zeptal se jí otec, kdo jí to udělal, a dcera mu řekla jméno. Jméno šestadvacetiletého kluka, co bydlel ve stejné ulici. Otec nastoupil s dcerou do záchranky. V nemocnici nebyla ve stavu, kdy by dokázala mluvit s policií, a otec se rozhodl také mlčet. Už ale věděl, co udělá. Ještě toho večera se vypravil do domu sotva sto metrů od toho jejich. Ve chvíli, kdy ten chlap otevřel, přimáčkl mu flintu na krk. Neřekl ani slovo. Jen stiskl spoušť. A pak se můžeme ptát: zasloužil si ten otec čtrnáct let za mřížemi? Z právního hlediska – definitivně ano. Ale co když člověk na okamžik od právního hlediska odhlédne? Zasloužil si chlap, co zmlátil a znásilnil jedenáctiletou holčičku, smrt? Možná? Protože co má společnost s takovými lidmi dělat? Pokud někdo spáchá takovýhle čin, podle mě není prostor pro jeho rehabilitaci, to jsem nikdy neskrýval. Protože podle mého názoru ten šestadvacetiletý chlap vůbec neměl mít příležitost udělat to, co udělal. Protože už měl dávno sedět v base.“

„Byl podezřelý z vraždy třináctileté dívky v Trondheimu už o několik let dříve, že?“

„Ano. Osvobodili ho a on se přestěhoval na místo, kde nikdo nevěděl, co je zač. Stalo se to totiž v době, kdy to ještě bylo možné.“

„Nikdy jste nepochyboval o tom, že tu dívku v Trondheimu zabil on?“

„Ani na vteřinu. Jenže jsem to nikdy neměl jak dokázat. Kdybych to zvládl, ušetřilo by to společnost tří tragických událostí. Tu jedenáctiletou holčičku by nikdo neznásilnil, z jejího otce by se nestal vrah a pachatel by byl naživu, přestože by si pravděpodobně odkrucoval jedenadvacet let odnětí svobody ve vězení se zvýšenou ostrahou – s možností prodloužení. Ale zpátky k tomu výroku, který jste citoval. V tu chvíli totiž vyvstává nová otázka: co kdyby se pak znovu neovládl otec té dívky? Kdo by to odnesl? Na to nedokážu odpovědět. A proto jsem rád, že mým úkolem je se držet důkazů a faktů. Kdybych měl soudcovskou paruku a kladívko, odsoudit bych ho musel, přestože by si třeba ve vězení nezasloužil sedět ani jediný den. Protože společnost je třeba chránit, Kristiane. Přestože tenhle chudák otec udělal to, co bychom my všichni v jeho situaci nejradši udělali taky, společnost musí být na prvním místě. *Vždycky.*“

„Chápal jste, proč vám vaši nadřízení po téhle události nasadili ten náhubek?“

„Ano, samozřejmě. Bylo to ode mě nedomyšlené. Měl jsem si to nechat pro sebe.“

„Milí posluchači,“ prohlásil Kristian Bolstad. „Přejdeme teď k důvodu, proč se mi Harald vůbec ozval. V ruce držím starou černobílou fotografii. Je pořízená před kamennou chatou v aremarkských lesích v roce 1991. Chata je ohrazená policejní páskou. Harald má na sobě dlouhý černý kabát.

Po jeho boku stojí jeho mladší kolega. Oba vypadají značně otřeseně. Tohle byl ošklivý případ, že, Haralde?“

„Ano,“ odpověděl Harald Uteng po dlouhé odmlce. „Tenhle případ byl... strašný.“

Kapitola 2

Pátek 7. září

NEZAŘÍZENÝ BYT V CENTRU FREDRIKSTADU nepůsobil na první pohled zrovna rozlehle, a když si Anton většinu z jeho osmačtyřiceti metrů čtverečních prohlédl, musel konstatovat, že tak nepůsobí ani na pohled druhý.

Zastavil se u oken v obýváku. V boční uličce o tři patra níž stála skupinka teenagerů a poflakovala se před nejbližším sousedem: Nellyinou kebabárnou. Z kuchyně slyšel realitního makléře, jak Magnusi Torpovi, dvěma mladým párům a rodičům, kteří hledali byteček pro syna, jehož vyfintěný otec označoval jako „juniora“, vykládá o bytu a společenství vlastníků.

Mladoši dole v ulici vklouzli do kebabárny.

Povrchy v kuchyni s vysokým leskem. Nové a moderní. Světlé parkety a bílé stěny. Jeden z párů obdivoval integrovaný kávovar. Dveře do ložnice byly dokořán. Junior něco polohlasem vykládal rodičům.

„A taky ta poloha,“ vykládal makléř a opsal paží oblouk. „Blíž centru už snad ani být nemůžete. V prvním patře se nachází obchod, který je otevřený i v neděli.“ Podíval se na Magnuse a křivě se usmál. „Takže když člověk v sobotu trochu paří, vůbec na tom nesejde.“ Suše se zasmál. „A všechno

je tu blízko. Sotva kilometr k vlakovému nádraží, nějakých dvě stě padesát metrů k autobusům.“

Anton nahlédl do chodby, aby si ověřil, jestli při vstupu nepřehlédl nějaké dveře. Nepřehlédl. Tak se zeptal:

„A kde je koupelna?“

„Koupelna, no jistě!“ Maklér udělal krok a ukázal k otevřeným dveřím ložnice. „Tam uvnitř.“

„V ložnici?“ Anton nadzvedl jedno obočí. „Už jsem slyšel o otevřeném řešení kuchyně a obýváku, ale o otevřeném řešení ložnice a koupelny ještě ne. To může být plavba na SS Porcelán dost zajímavá, když u vás někdo přespává.“

Magnus zavřel oči a pomalu zakroutil hlavou, junior se rozesmál. Anton vykročil do ložnice. Otevřel dveře do koupelny. Rozsvítil. Byla stejná jako zbytek bytu. Moderní a místo využitě beze zbytku.

„Ty prostě musíš, co?“ zamumlal Magnus.

„Co jako?“ podivil se Anton a kontroloval, jestli se dveře sprchového koutu patřičně otevírají a zavírají.

„Plavba na SS Porcelán?“

„Pro jednu jsem skutečný význam pěkně zaobalil. Co takhle: *Díky, Antone, že se mnou v pátek odpoledne jdeš na prohlídku bytu. To je od tebe tak milé.*“

„Jako bys měl na práci něco lepšího,“ podotkl Magnus. „Ale díky, žes se mnou šel. A díky za všechny ty skvělé a rozumné otázky, které jsem zapomněl položit, ale ty sis na ně vzpomněl za mč.“

„Není zač děkovat,“ odvětil Anton.

„To byla ironie.“

„A já to pochopil.“ Anton přešel k oknu v ložnici. Výhled byl stejný jako z obýváku. „Budu od tebe zítra potřebovat trochu pomoci.“

„Co se děje zítra?“

„Našel jsem jedno volvo, někdo ho prodává. Je to někde v Sarpsborgu, ale ty autům rozumíš líp než já.“

„Takže ty nerozumíš bytům ani autům?“

„*Touché*. Pojedeš?“

„Jasně, ale ty vážně potřebuješ auto?“

„Ovšemže potřebuju auto.“

„Vážně: Jen se nad tím zamysli. Do Osla můžeš jezdit vlakem a pak pokračovat do práce sockou, tam si vyzvedneš auto, kdyby to během pracovního dne bylo potřeba. Doma máš všechno v okruhu tak půl kilometru. Fajn pro tebe i pro životní prostředí.“

„Možná bych taky měl přestat jíst maso a okořenit si život trochou jógy a sójového mléka?“ Anton zavrtěl hlavou. „Z tebe padají takový blbosti.“

Do místnosti vešel makléř. Za ním se táhla banda potenciálních kupců s juniorem v čele. Anton se vrátil tam, kde za pár dnů nebo týdnů bude zařízený obývací, zatímco Magnus zůstal v ložnici s ostatními. V uličce dole někdo nastartoval skútr. Přes střechu protějšího domu, v němž se mimo jiné nacházela kebabárna, viděl skleněnou fasádu budovy novin *Fredrikstads Blad*. Za velkými okny se pohybovalo několik siluet.

Zrovna mířil do kuchyně, když se z vnitřní kapsy ozvaly tóny „Zadok The Priest“ ve verzi od UEFA. Rozepnul si bundu. Vytáhl mobil a přijal hovor.

Během padesáti sekund mu volající sdělil všechno, co potřeboval.

„Torpe!“ zavolal Anton cestou do chodby. „Musíme jet.“ Magnus vykoukl z ložnice.

„Co se děje?“

„Vražda.“

Kapitola 3

Pátek 7. září

POLICEJNÍ KOMISAŘ V DŮCHODU STÁL sedmnáct pater nad zemí a vyhlížel z okna kanceláře Adriana Lockeho. Na břehu moře se jako ledovec tyčila budova Opery. Zelenou masu kopce nad ulicí Mosseveien narušovala jen osvětlená bílá fasáda restaurace Ekeberg. Byty, které postavili na Sørenga, odsud připomínaly nespočet králíkáren naskládaných na sebe. Na protější straně promenády před řadou moderních výškových budov Barcode se tyčily jeřáby, které se v pondělí ráno zase naplno pustí do práce.

„Něco k pití, komisaři?“ zeptal se Adrian Locke z opačné strany místnosti.

Stál v rohu u několika skříní s barovou skříňkou. Harald Uteng stále nespouštěl zrak z obzoru a zavrtěl hlavou.

„No tak, dejte pokoj,“ nedal se Adrian Locke. „Dobře na vás vidím, že to nebude první dnešní drink.“

Pak nalil na půl druhého prstu whisky do dvou sklenic. Jednu z nich postavil na protější okraj stolu. Tuhá kůže zavrzala, když si ke stolu sedal. Harald Uteng se usadil proti němu. Adrian Locke upíjel a přitom se díval starému policistovi do usazených očí, pokynul k nápoji, pozvedl sklenku a řekl:

„Na zdraví.“

Harald Uteng se chopil sklenice. Krátce pohnul rukou a díval se, jak zlatohnědý obsah ulpívá na skle, pak se napil.

„Vzpomínáte, kdy jsme spolu takhle seděli naposledy, Adriane?“

„Jo.“

„Už to bude pár let.“

„Spíš tak půl života,“ odpověděl Adrian Locke.

„V poslední době jsem do Aremarku párkrát zajel.“

Harald se zadíval na model F-16 na mahagonovém podstavci na psacím stole. Opřel sklenici o stehno. Zazvonil telefon. Adrian Locke vytáhl mobil z kapsy, mrkl na obrazovku a vypnul na telefonu zvuk.

„Někdo vás postrádá?“ zeptal se Harald Uteng.

„Nevím, jestli se vám to doneslo,“ zněla sarkastická odpověď, „ale než jste přišel, byl jsem uprostřed jednání, takže přestaňme chodit kolem horké kaše, komisaři. Co tu děláte?“

Harald Uteng dvěma loky vyprázdnil sklenici. Přejel si palcem a ukazovákem přes rty.

„Jak už jsem říkal: poslední dobou jsem párkrát zajel do Aremarku.“

„Pro mě za mě si do Aremarku jezděte, jak často chcete, ale co to má společného se mnou?“

„Před pár měsíci mi zavolał Kristian Bolstad. Znáte ho?“

Adrian Locke zavrtěl hlavou.

„Dělá takové ty pořady do rádia na internetu. Víte, tu věc, co je teď tak populární.“

Adrian Locke se podíval na hodinky a řekl:

„Podcast.“

„Nějak jsem nikdy nepochopil, co lidi tak fascinuje na neštěstí ostatních,“ prohlásil Harald Uteng. „Ale může to být tím, že jsem se v něm sám brodil celou řadu let, takže teď

jen s díky odmítám.“ Změnil polohu. Trochu nadzvedl jedno rameno a opřel se. „Bydlím na lodi, ale přitom ani nechytám rád ryby. Být v důchodu je fajn, když má člověk aspoň nějaký koníček nebo rodinu. Já nemám ani jedno. Netrvalo dlouho a začal jsem se půl dne válet v posteli. Začal jsem dokonce jezdit na takové ty sjezdy pro policajty v důchodu. Tam jsem potkal chlapa, co skončil před pár lety. Byli jsme s tím Bergeňanem na jedné lodi – akorát že on tedy na žádné nebydlel. Vykládal, že dny ubíjí tím, že si prochází staré *nevřešené* případy, a doporučoval, ať to taky zkusím. Tak jsem ho poslechl, a ten chlap měl pravdu. Bylo to zajímavé. Jezdil jsem po Norsku a navštěvoval pozůstalé, které jsem neviděl patnáct, dvacet, třicet nebo i čtyřicet let. Pátral jsem po odpovědích, které jsem při vyšetřování nedostal. Někdy jsem je získal, někdy ne. Ale bylo to obohacující a návykové. Zvlášť když jsem potkal rodiče, kterým jsem vyšetřoval vraždu syna nebo dcery.“ Slabě poklepal skleničkou o stehno. „To bylo sakra těžké. Protože pro všechny ostatní šel život prostě dál. Jen se podívejte sám na sebe.“

„Neuplyne ani den, kdy bych na ni nemyslel.“

„A to vám věřím, Adriane. Ale pro matku a otce už život dál nejde. Sestra nebo bratr to možná zvládnou. Většinou se jim to povede. Ale rodiče?“ Harald Uteng zavrtěl hlavou. „Možná se zvednou na kolena, ale úplně nevstanou nikdy.“

„Toho hajzla jste dostal, to je nicméně nejdůležitější.“

„Jo, toho hajzla jsem dostal, ale dostal jsem taky všechny odpovědi, Adriane?“

Adrian Locke nepokrytě vrhl další dlouhý pohled na hodinky.

„Na to se budete muset nejspíš zeptat někoho jiného, komisaři. Protože já vám rozhodně neodpovím.“

„Nedostal jsem je, víte.“

Chvíli se na sebe dívali.

„Jak už jsem říkal,“ pokračoval Harald Uteng, „začal jsem se po odchodu do důchodu dost rychle nudit. Uprostřed července jsem se v tom balíku papírů dostal tak daleko, že jsem se vypravil do vašich domácích vod. Malinina matka se v ničem nelišila od ostatních matek, které jsem potkal. Byla přesně v tom samém stavu, v jakém jsem ji v Aremarku tehdy nechal. Troska. Pěkně a dlouho jsme si popovídali. Když jsem odjížděl, natankoval jsem u benzinky a nakoupil si v tom starém koloniálu. A... Jak to jen říct? Jediný rozdíl oproti tehdejší době je ten, že obchod přejmenovali. Bylo to jako se vrátit v čase. Tak jsem se u žádného z ostatních případů necítil. Bylo to tak silné, že jsem musel vyjet nahoru k té kamenné chatě, abych se podíval, jestli tam pořád neleží.“

Adrian Locke zvedl obočí a tázavě se na něj zadíval.

„Ano,“ pokračoval Harald Uteng. „Zní to asi trochu praš-
těně. Dobře jsem přece věděl, že tam není. Měl jsem prostě
potřebu to místo vidět. Nebo nutkání. Nevím. Tak jako tak,
celý ten den jsem pak myslel na Malin. Následující pondělí
jsem zavolał Kristianu Bolstadovi. Tomu s tím...“ Harald
Uteng luskl prsty. „Jak jste to předtím říkal. Internetovým
rádiem.“

„Podcastem,“ zamumlal Adrian Locke.

„Jo. Řekl jsem mu, že si uděláme hloubkový ponor do
pěťadvacet let starého případu vraždy a zjistíme, jak ta udá-
lost ovlivňuje městečko se sotva patnácti sty obyvateli – i teď,
po tolika letech. A tady do toho vstupujete vy. Už jsme nahrá-
li první ze tří epizod – vyjde příští pondělí. Druhou epizodu
nahrajeme ve středu, ale tu třetí a poslední... No, doufal jsem,
že se přidáte. Bude to naživo, taky se bude z Bolstadova
studia vysílat video. Rovnou na world wide web.“

„Proč byste tam pro všechno na světě chtěl mít mě?“

„Protože jste v tom tehdy byl až po uši. Tak se spolu konečně finálně vyrovnáme.“

„Vyrovnáme?“ Adrian Locke zvedl obočí. „My dva? Já s vámi nic nedořešeného nemám.“

„Ne?“ Harald se usmál. „Takže jdete do toho, ano? Lidé z Aremarku si rádi poslechnou i vás. U vás se přece jen, mírně řečeno, za ty roky udály velké věci.“

Adrian pomalu potřásl hlavou a pak řekl:

„Já rozhovory nedávám.“ Zvedl ukazováček a dodal: „Pokud se netýkají výhradně Nadace Lockeových.“

„Proč ne?“

„Protože tím nic nezískám. Novináři překroutí všechno, co člověk řekne, mohl bych říct něco, co se mi vrátí, a o šest měsíců později budu v průseru.“

„Každá reklama je dobrá reklama, ne?“

„A v tom se právě pletete. Každá reklama je špatná reklama.“

„Tohle ale nebude rozhovor,“ řekl Harald Uteng. „Spíš jen povídání dvou starých známých.“

„Díky, nechci. A na to, abyste pochopil proč, ani nepotřebujete být detektiv.“

Na dveře někdo zlehka zatukal a pak se na škvíru pootevřely. Dovnitř nakoukla Sandra Lockeová. Když si všimla hosta, otevřela dveře dokořán a vešla dovnitř. Komisař odložil sklenici na stůl. Oprášil z kalhot neviditelný prach a vstal.

„Harald Uteng?“ řekla překvapeně.

Ve tvářích se jí objevily dolíčky, když mu na pozdrav podala ruku.

„Osobně,“ odpověděl. „Jak se vám daří?“

„Dobře.“ Úsměv se pomalu změnil v tázavý výraz, když se obrátila k manželovi. „Ale co... co se děje?“

„Hned přijdu,“ řekl Adrian Locke. „Za chvíličku tady skončíme.“

Sandra Lockeová o krok ustoupila a řekla:

„Ministr pro rozvojovou spolupráci bude muset brzo odjet.“ Opět nasadila úsměv a ztlumila hlas: „Ráda jsem vás zase viděla.“

„Nápodobně,“ odpověděl Harald Uteng. Dveře se zavřely. „Je pořád stejně krásná.“

Adrian Locke kompliment přeslechl.

„A já odpovím rovnou i za ni. Kdyby vás náhodou napadlo se zeptat i Sandry. Nepřipadá v úvahu. Pokud pro vás bude obtížné o tom mluvit, aniž byste nás jmenoval, budete nám muset vymyslet nějaká jiná jména.“

„Chcete být anonymní? To, co se tehdy stalo, přece není žádné tajemství.“

„Ne, ale dobře přece chápete, že nechceme, aby se naše jména s tím případem teď spojovala, ne? Co dobrého by to přineslo? To, že se to stalo už dávno, nehraje žádnou roli. A myslím v tu chvíli hlavně na Sandru. Strašně by ji to rozhodilo. Druhá věc je...“

Adrian se zarazil uprostřed věty.

„Byznys?“ dokončil za něj Harald Uteng.

„Ano – i takhle jednoduše se to dá říct.“

„Vždyť na tom vůbec nesejde. Vy a vaše žena jste byli svědci.“

„Jo, nakonec jste pochopil, že nejsem nic víc než jen svědek. Ale to je fuk. Nechte moje – a Sandřino – jméno mimo celou tu věc.“

„Nebudu nikoho držet v anonymitě. To proto chci, abyste se toho taky zúčastnil. Abyste mohl povědět i svoji verzi. Nedokázal bych sám dostatečně ukázat, jak to celou tamní společnost zasáhlo. To dokážete jen vy, kdo jste stáli ve

středu dění. Hlavně vy osobně. Kdo ví, třeba by to i Sandře udělalo dobře?“

„Tak ještě jednou a naprosto jasně: naše jména s tím nespojujte.“

„Ne.“

Adrian Locke spojil konečky prstů. Navlhčil si rty špičkou jazyka.

„Je to už dávno, co jsem se policajtů přestal bát, komisaři. Už nejsem dvacetiletý kluk ze statku v Aremarku, kterého vyděsíte, když trochu zvýšíte hlas. Jak už jste předtím řekl: život jde dál. Když se zamyslíte, ani se nemusíte zamýšlet zas tak moc, dojde vám, že by byl moc špatný nápad mi tohle jedno přání nesplnit.“

„To nemůžu.“

„Já se odvážím dokonce tvrdit, že mi to dlužíte.“

„Dlužím? Nedělal jsem nic jiného než svoji práci.“

„Vaší prací bylo dopadnout pachatele – ne označkovat kteroukoli dospělou osobu mužského pohlaví jako možného sexuálního násilníka a vraha.“

„Nic takového jsem ani neudělal.“

„Ale moc k tomu sakra nechybělo,“ zavrčel Adrian Locke. „Jestli tohle nebudete respektovat, ujišťuju vás, že se v budoucnosti už nudit nebudete. Protože na to prostě nebudete mít čas. A já toho nenechám, dokud všechny úspory nevyházíte za právníky a ta vaše loď nebude napsaná na moje jméno.“ Adrian Locke se na komisaře zadíval. „A vlastně toho nenechám ani potom.“

Harald Uteng beze slova zíral přes stůl.

„Teď ale vážně...“ pokračoval Adrian Locke mírnějším tónem. „Proč? Proč se v tom teď zase rýpat?“

„Nejde tu o nějaké rýpání, spíš tomu chci přijít na kloub.“

„O čem to mluvíte? Toho pravého chlapa dostali a odsoudili dva soudci.“

„Jak už jsem říkal: to nemusí znamenat, že jsem dostal všechny odpovědi.“ Harald Uteng zvedl ze stolu model F-16. Oběma rukama ho obracel a prohlížel letadlo ze všech úhlů. „Věděl jste, že F-16 byla první stíhačka s kniplem na straně?“

„Jo,“ odpověděl Adrian Locke. „To proto, aby si pilot mohl opřít jednu ruku a měl tak lepší kontrolu při manévrech ve vysokém přetížení.“

„Když budete ve studiu, sám budete mít pod kontrolou knipl i přetížení. Protože vaše jméno zazní, Adriane. To je jisté stejně jako to, že všechno, co vyletí do výšky...“ Harald zvedl letadlo do strany v natažené paži, pak s ním jakoby přistál na stole a zaparkoval ho před Adrianem, „... zase musí přistát na zemi.“

Kapitola 4

Pátek 7. září

HARALD UTENG SE DÍVAL na písmena v poznámkovém bloku, splývala mu. Na nohou nestál zrovna jistě. Poslední slovo čtyřikrát podtrhl a upustil blok s propiskou na noční stolek. Zvedl z podlahy nabíjecí kabel, připojil k němu mobil a znovu ho zapnul.

Harald telefon nestihl ani položit, když zazvonil. Zamžoural na displej a několik vteřin mu trvalo, než k sobě poskládal písmena, která se na zářící obrazovce objevila.

„Prosím?“ odpověděl.

„Takže *jste* naživu,“ ozval se se slyšitelnou úlevou Kristian Bolstad. „Už jsem si začínal dělat starosti. Snažím se vám dovolat tak dvě, možná tři hodiny.“

„Došla mi baterka. C-c-co máte na srdci?“

„Musíme si promluvit o jedné věci, Haralde. Protože jste trval na tom, že poslední epizoda bude živě, potřebuju vědět, co se bude dít.“

„Nepřipadá v úvahu.“

„Bez toho to nejde. Proto mě napadlo, že bychom se mohli teď v týdnu setkat dřív, než jsme se domluvili, a vy mě do toho trochu víc zasvětíte.“

Harald si položil ruku zezadu na krk a sevřel si ho.

„Tak jsme se ale nedomluvili.“

„To si uvědomuju a nezbývá mi než se omluvit. Ale to na tom přece nic nemění?“

„Můžeme vynechat vid-video. Dát naživo jen zvuk.“

„To je jedno. Já jsem odpovědný redaktor, a tím pádem musím vědět, co budeme vysílat. Jestli to má být živě, musím vědět, co se bude dít. To znamená to slovo *odpovědný*.“

„Netvařte se, jako byste řídil celý *Aftenposten*,“ zvýšil Harald Uteng hlas. „Slíbil jste mi volnou ruku!“

„Já vím,“ odpověděl s odzbrojující mírností Kristian Bolstad. „Jenže mám sponzory, na které musím brát ohledy.“

„Já na vaše sponzory ale seru!“

„Haralde...“

„Ne, nezkoušejte na mě nějakého Haralda. Víte, jakou altern...“ Harald Uteng zalapal po dechu. „Víte, jakou mám jinak alternativu?“

„Ne?“

„Že si zezadu ze skříně vytáhnu revolver. Vyčistím ho od prachu, špíny a zbytku střelného prachu a pak pojedou do Aremarku a vymaluju stěny uvnitř té kamenné chaty vlastním mozkiem.“

„Vy jste do toho dneska večer zase spadl?“

Harald Uteng zavřel oči. Rukou si promnul obličej.

„Jste teď doma, že?“ pokračoval Kristian Bolstad.

„Jo.“

„Chcete, abych přijel?“

„Ne.“

„Jste si jistý?“

„To teda sakra jsem!“

„Poslouchejte,“ řekl Kristian Bolstad, „jde mi jen o to, abych měl aspoň trošku kontrolu. Přehled o tom, o čem bude řeč. Slibuju vám, že to bude stejně dobré a opravdové, jak

jste si představoval. Zaručuju vám, že se nebudu pokoušet to vést někam jinam, pokud tedy to, co se chystáte říct, nebude už totálně přes čáru.“

Harald Uteng neodpověděl. Jen zíral na poznámkový blok.

„Haralde,“ snažil se dál Kristian Bolstad. „Zníte unaveně. Já vám zavolám ráno, ano? Zkuste se pár hodin vyspat.“

„Kristiane.“

„Ano.“

„Táhněte ke všem čertům.“

Harald Uteng přerušil spojení a hodil telefon na postel. Opřel se o stěnu a zamířil do salonu. Když otevřel ledničku, podlahu a kormidlo ozářilo žluté světlo. Vytáhl plechovku tuborgu. Ostře, kovově to cvaklo, když pivo otevřel. Přiložil plechovku ke rtům a pil. Prošel dál do podpalubí a zapnul CD přehrávač. Vrátil se do kajuty a pil vestoje u linky, zatímco Johnny Cash spustil „Don't Take Your Guns To Town“.

O čtyři loky později zmačkal plechovku a zahodil ji do prázdného koše pod dřezem. Usadil se u stolu a zadíval se do tmy. Na přehrávači naskočila další skladba, „I've Always Been Crazy“. Harald bubnoval do taktu do stolu. Roztáhl záclony do stran, jak jen to šlo. Zadíval se na motorové lodi a plachetnice různých velikostí, které s ním sousedily, a polohlasem zpíval:

„I've always been crazy, but it's kept me from going insane...”

Prsty přestaly bubnovat o desku stolu a současně zpěv přenechal kapele The Highwaymen.

Postřehl pohyb u jednoho z domků na molu. Naklonil se blíž k oknu. Zadíval se ven. Nic. Zavřel oči a zavrtěl hlavou. Snažil se zbavit promile, které sotva před půl hodinou začínalo klesat, ale teď zase zamířilo opačným směrem. Znovu vyhlédl ven. Ten tvor, ta věc byla pryč. Jestli tam vůbec něco bylo.

Pustil záclonu a s pohledem upřeným na stůl zazpíval:
„... *But I can say I've never intentionally hurt anyone.*“

Harald Uteng sebou trhl. Slepenýma očima zamžoural na hodinky. Čtvrt na dvanáct. Hudba dohrála, ale to ho neprobudilo. Zaregistroval na lodi pohyb nebo zvuk. Rozhodně aspoň jedno z toho. Zatajil dech. Neslyšel nic kromě hučení lednice.

A kroků. Tápajících. Jako by ten, kdo je dělal, nechtěl, aby ho někdo slyšel.

Napřímil se. Naslouchal. Podrážděně se usmál a zakroutil hlavou. Žádné kroky neslyšel. Nebylo tam vůbec nic. Znovu vrhl pohled na hodinky, vstal a přešel k lince. Popadl krabičku cigaret a jednu z nich strčil do koutku úst. Otevřel dveře do podpalubí a vyšel na palubu. Slabě mrholilo, vrstva mraků ale nebyla nijak hustá ani těžká, takže tu a tam zahlédl nad Osloským fjordem hvězdy.

Harald Uteng vyrazil na záď a jednou rukou se přitom opíral o zábradlí, ve druhé se mořil se zapalovačem ve snaze si zapálit.

Zastavil se u dvířek v boku lodi. Rukou zastínil cigaretu před slabým větrem a zapálil si. Vtáhl kouř do plic, pak pomalu vydechl a přitom přehlížel moře a nízké kopce nad nočním městem.

Kroky se ozvaly znovu.

A tentokrát nebyly tiché a tápavé. Tentokrát měly jasný cíl.

Kapitola 5

Pondělí 10. září

„ROZHODL JSEM SE, ŽE dám dneska nabídku na ten byt,“ prohlásil Magnus a zakousl se do celozrnného chleba s paštikou a kyselou okurkou. „Makléř říkal, že se člověk může klidně hned nastěhovat. Bylo by bezva vracet se do vlastního bytu.“

„Mhmh,“ souhlasil Anton při pití kafe a kývl na svůj vlastní odraz v okně.

Donesl si pár plátků šunky, salámu, hromadu špeku a kousíček bílého chleba, ale zatím nesnědl víc než několik proužků slaniny. Už třetí den v řadě snídali u okna v hotelu Thon Parken. Bylo brzo ráno. Tak brzo, že snídane vlastně začínala až za dvacet minut, ale nikdo nic nenamítal, když se Anton s Magnusem obsloužili sami. Kolem nich bylo prázdné, s výjimkou obsluhy, která pobíhala mezi dlouhými stoly a kuchyní a nosila ošatky s pečivem, tácy sýrů a uzenin a hrnce jednoduchých teplých jídel. Na protější straně liduprázdné pěší zóny zářila do ranní tmy věž katedrály.

„Co bys udělal ty?“ zeptal se Magnus.

„Koupil bych si něco v Oslu,“ odpověděl Anton. „Je to praktičtější, když pracuješ tady.“

„Ty přece taky, a stejně bydlíš ve Fredrikstadu.“

„Dělej, co říkám – ne, co dělám,“ zarecitoval Anton. „Kolikrát ti to mám opakovat?“

„Hodněkrát.“ Magnus si dopřál další sousto a zamlaskal. „Ten, co jsme viděli včera, byl přece hezký. Když si ho koupím, zbudou mi i peníze na to, abych si nechal auto. Bylo k němu i stání v garáži.“

„Mhmh.“

Antonovy oči vypadaly jako oči týden starého kotěte. Předchozí večer se trochu protáhl. Do hotelu dorazili až těsně před půlnocí. Sobotu a neděli zabraly výsledky svědků.

„Myslíš, že to byl ten manžel?“ zeptal se tiše Magnus.

„Ne. Víím, že to byl on. Takže se držíme v tomhle směru, dokud něco nezjistíme. Podle mě to bude trvat, takže na vyzvedávání klíčů od bytu se domluv s mámou – kdybys tu aukci náhodou vyhrál.“

Anton stočil dva plátky šunky do ruličky a nacpal si je do pusy. Pak natáhl krk a zadíval se ke švédskému stolům. Magnus vstal a zvedl svůj talíř.

„Koukneš se, jestli tam někde není hořčice?“ požádal ho Anton. „Kremžská.“

Magnus kývl na hezoučkou servírku a kráčel ke stolu plnému jídla. Vzal si další krajíc celozrnného chleba, vařené vejce a uzeného lososa. Nalil si sklenici pomerančového džusu.

Anton se zády k němu nakláněl nad stůl a mluvil do telefonu. Z řeči těla Magnus jasně viděl, že se *něco* děje. Třeba došlo v případě k nějakému posunu?

Magnus se posadil zpátky ke stolu a upřel na Antona távavý pohled.

„... zítra ve dvanáct na Policejní akademii?... Jistěže bych u toho rád byl... Ne, to pochybuju... Jestli můžu říct pár slov?“ Anton si povzdychl. „Znal, neznal... Jo, od nás z Brynu, třeba... Ne, přijedu. Torp tu jeden den sám vydrží.“

Vypadal absolutně probuzeně. Jako by se soustředěně díval do zaměřovače. „Fajn... Tak zítra.“

Kapitola 6

Úterý 11. září

ČTYŘICET MINUT PO OKAMŽIKU, kdy je profesor Jens Lunder z Policejní akademie uvítal na vzpomínkovém setkání na počest Haralda Utenga, vyšel Anton a vedoucí oddělení taktického vyšetřování – Roald Skulstad – za davem lidí ven z posluchárny. Byli tam bývalí i současní studenti, staří kolegové Haralda Utenga, učitelé a přednášející. Lidé se rozptýlili v prostoru chodby. Někdo se zastavil na kus řeči. Skulstad prohodil pár slov s Jensem Lunderem a několika kantory, pak se znovu připojil k Antonovi.

„Proč ses o tom nezmínil?“ zeptal se Skulstad, jakmile vyrazili chodbou.

„O čem bych se měl zmiňovat?“

„Jens Lunder mi říkal, že se tě ptal, jestli bys příští měsíc přijel přednášet třetákům o organizovaném zločinu.“

„Jo, ptal se, jestli jsem připravený na comeback.“

Profesor Jens Lunder na akademii učil už od dob, než se z ní stala vysoká škola, a právě na něho se Anton obracel při předchozích příležitostech, kdy tu jako host přednášel. Ale teď se na Policejní akademii neobjevil od chvíle, kdy ho před čtyřmi lety – pod nátlakem – přeřadili na hlídkové oddělení po razii v jednom nelegálním pokerovém klubu.

Jeho každoroční přednáška zmizela z rozvrhu stejně jako hvězdičky z jeho ramenních výložek.

„Proč jsi to odmítl?“

„Protože na to kašlu?“

„Antone.“

„Ani jsem tu přednášku nijak neaktualizoval.“

„Úroveň kriminality v Norsku se od poslední taky nijak radikálně nezměnila.“

„To ne,“ uznal Anton. „Ale nebylo by správné tu vykládat to samé co před pěti, šesti a sedmi lety.“

„Podle mě by sis to měl nejdřív trochu rozmyslet,“ nedal se Skulstad. „Jen si představ, jak skvělé je předávat vlastní zkušenosti budoucím policistům.“

Anton se křivě usmál a odpověděl, aniž se na něj podíval:

„Jo, Skulstade, to je totiž přesně moje srdeční záležitost...“

Vyšli bok po boku na školní dvůr. Skulstadův starý, nicméně dobře udržovaný jaguár se leskl v podzimním slunci, které se vyšplhalo do nejvyššího bodu své denní trasy.

„Tak si představ, že ho nakonec dostala voda,“ poznamenal Anton, když došli k autu. „Proč si prostě nemohl koupit byt jako normální lidi? K čemu se potřeboval poflakovat na té podělané lodi?“

„To si taky říkám.“

„Pořád nevíš nic víc?“

„Sotva jsem s Východním okrskem mluvil.“ Skulstad strčil klíček do dveří u řidiče. Když jím otočil, všechny čtyři zámky současně cvakly. „Na palubě se našel vajgl, takže si asi zašel ven zakouřit a ztratil rovnováhu, možná uklouzl. V pátek večer pršelo, takže ta paluba asi trochu kluzká byla. Měl prý zranění tady,“ Skulstad ukázal na levou skrář, „což se podle patologie shoduje s tím, že hlavou narazil na kraj mola nebo na zábradlí lodi. Navíc měl docela vysoké promile.“ Opřel

se předloktím o střechu auta. „Jens Lunder mi říkal, že se Harald pořádně nalejval. Že když tady skončil, dostal žízeň ještě větší. Věděl jsi o tom?“

„Ne.“

„Kdy jsi ho viděl naposledy?“

Anton našpulil ústa a vyfoukl vzduch. Zamyslel se.

„Bude to pár let. Zašel jsem ho pozdravit dolů na marinu v Bekkelagetu.“

„Aha. Teď kotvil v přístavu na Oksvalu.“

„A to je kde?“ zajímal se Anton.

„V Nesoddtangenu,“ odpověděl Skulstad a otevřel dveře u řidiče. Usadil se. Anton se posadil vedle. „Takže jsi ho neviděl dva roky?“

„Přesně tak,“ odpověděl Anton a slabě zavrtěl hlavou. Automaticky se podíval stranou, než pohled obrátil opět ke Skulstadovi. „To jsem kámoš, co?“

„Špatné svědomí rozhodně mít nemusíš.“

„Tobě se to mluví,“ odpověděl Anton. „V létě mi volal, říkal jsem ti to?“

„Ne. Co chtěl?“

„Úplně nesouvisle blábolil. Něco o tom, že nic není tak, jak to vypadá, a tak dál. O čem to mluvíš, Haralde? ptal jsem se. Dál vykládal o tom, že se měl k Turid chovat líp. Že na něj vyplývala devatenáct let svého života. Devatenáct svých nejlepších roků.“

Skulstad zapškle zíral na volant.

„Víš, co je na tom nejhorší?“ pokračoval Anton. „Myslel jsem na to teď v noci v Kristiansandu.“

„Co?“

„Že se k smrti bojím, že skončím jako on. Jen se podívej na ten zatracený život, co žiju. Devětačtyřicet let a nemám nic kromě bytu, kterej *možná* splatím, než mě strčí do truhly.“